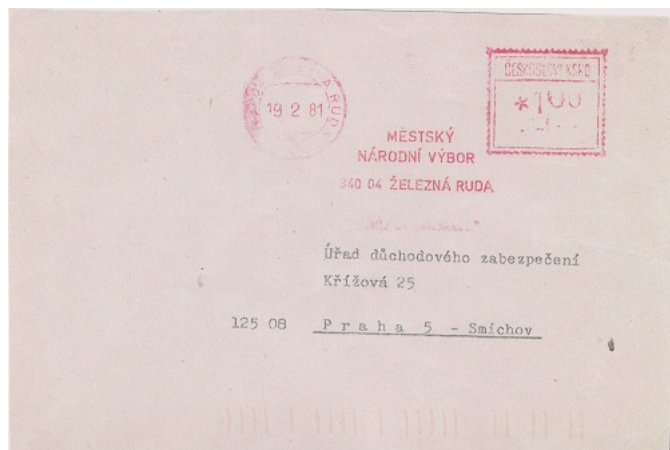

Významnou a rozsáhlou skupinou uživatelů výplatních strojů v období 4. republiky byly orgány státní moci v mnoha místech naší republiky. Od krajů přes města a malá místa. Řada z nich využívala k vyplácení své korespondence výplatní stroje.

Často byly takové výplatní stroje umístěny v těsné blízkosti čs. státní hranice jako je tomu u Městského národního výbor v Železné Rudě na Šumavě.

Tento subjekt používal výplatní stroj Francotyp, typ A(nker), otisk sběratelsky FR 6 - 0 - 4m.

Otisk výplatního stroje v roce 1981 už jevil známky fyzického opotřebení - v denním razítku a v mechanismu výplatního razítka. Mechanismus výplatních hodnot byl zcela určitě již několikrát opravován. Výjimečná je i jeho poloha s vychýleným výplatním znaménkem (asymetricky položené číslice nahoře).

Zajímavé je i stejné PSČ - jak v názvu pošty, tak před domicilem v označení uživatele.

Pár všeobecných specializovaných poznámek k tomuto podtypu výplatního otisku.

Denní razítko bylo původně jednokruhové (1k) a postupně podle nově přijaté normy koncem roku se měnilo postupně na dvoukruhové (2k) a dvoukruhové s můstky (2km).

U vnitřní kružnice nastal v některých případech problém - velmi široké datum s rozloženými číslicemi. V těchto případech se buď zůstalo o jednokruhového denního razítka anebo se jednokruhové denní razítko vyměnilo za denní raítko s širším průměrem obou kruhů. Často hrály roli jen milimetry.

Vyskytl se i neobvyklý tvar denního razítka s vnitřním obloučkem, též nazývaným "půlměsícem) nahoře i dole uvnitř razítka, někdy dole s můstkem, někdy bez. Pak tato změna byla jednodušší a číslice data se do daných rozměrů vešly.

Zajímavý je i specializovaný pohled na číslo počítadla. Bud' se vyskytovalo zpočátku ve středu (s) nebo nahoře (h) mezi denním a výplatním razítkem. Třetí případ byly otisky bez čísla počítadla (tak, jak tomu je u dnes zveřejněného otisku)..

Výplatní číslice ve výplatním razítku mají charakteristické výplatní razítko ve tvaru hvězdičky s pěti čárovými paprsky, samotné znaménko je bud' rovné anebo vychýlené doleva či doprava. Na druhém místě je vyšší číslice (korunová pozice) a další dvě číslice (haléřové pozice) na dvou posledních místech jsou menší respektive nižší. Mohou se vyskytovat i oválné číslice stejné výšky tak, jak tomu je u gotických a novogotických číslic. Číslice jsou oválného tzv. československého tvaru či vzoru. Mohou být čtyřmístné, ale i pětímístné na začátku období. Vyskytuje se i několik tvarů oválných číslic (ov) číslice hranaté gotické německého vzoru (g) anebo i novogotické (ng).

Vložením PSČ vznikl nový podtyp výplatního otisku. Jeho poloha a další faktory jsou též objektem zájmu a studia sběratelů.